

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 54312-10-20 פלונית נ' כלל חברה לביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

לפני כבוד השופטת אורנה סנדלר-איתן

פלונית

תובעת

נגד

כלל חברה לביטוח בע"מ

נתבעת

בשם התובעת: עו"ד יאיר מאק

בשם הנתבעת: עו"ד שאול איבצן

פסק דין

1. התובעת, ילידת 2.11.1958, נפגעה בתאונת דרכים ביום 3.2.19 עת נהגה ברכבה מסוג יונדאי, לאחר שאיבדה שליטה על רכבה שפגע בעץ. הרכב בו נהגה התובעת במועד התאונה היה מבוטח על ידי הנתבעת בפוליסה שמספרה 96930384300.
2. התובעת פונתה ממקום התאונה באמבולנס לבית החולים קפלן ברחובות, שם גובסה רגל ימין שלה בסד גבס ארוך והיא שוחררה לביתה בשעות הערב תוך שקיבלה הנחיה להתנייד בעזרת קביים וליטול משככי כאבים לפי הצורך. לאחר חלוף זמן התברר כי ברך ימין של התובעת נפגעה, וכן התפתחה אצלה תסמונת פיברומיאליגיה.
- במועד התאונה הייתה התובעת בת 61, ועתה היא בת 65.
- המחלוקת בין בעלות הדין מתייחסת אך לסכום הפיצוי לו זכאית התובעת מהנתבעת בגין התאונה.
2. התובעת עלתה ארצה בשנת 1978 ועבדה במשך כשלושים שנה כמנהלת מחלקת קוסמטיקה בסניפי רשתות קוסמטיקה גדולות, ולאחר מכן כמדריכת דיילות יופי בחברת קוסמטיקה. בשנת 2016 ערכה התובעת הסבה מקצועית ולמדה רפואה משלימה במכללת רידמן.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 54312-10-20 פלונית נ' כלל חברה לביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

- 1 בהמשך עבדה התובעת כמעסה קלינית וכרפלקסולוגית בחברת ש.ל.ה. שירותי רפואה
2 בע"מ, המספקת שירותי רפואה משלימה למבוטחי קופת חולים כללית, בהיקף של 30-36
3 שעות שבועיות (ראו סעיף 31 לתצהיר התובעת וכן את עדות התובעת בעמ' 16 ש' 12-18).
4
- 5 3. לאחר התאונה וכתוצאה ממנה הייתה התובעת מרותקת למיטה במשך כחודש ימים,
6 וקיבלה עזרה בביצוע הפעולות הבסיסיות כגון רחצה ולבישת בגדים, בעיקר מבעלה. הגבס
7 הוסר מרגלה של התובעת לאחר כחודש וחצי אך התובעת נותרה מרותקת לביתה במשך
8 חמישה חודשים, במהלכם לא עבדה כלל, וניצלה ימי מחלה עד תום (ראו סעיפים 7-9
9 לתצהיר התובעת וכן מכתב רכזת משאבי אנוש מיום 12.6.19, עמ' 125 לקובץ הראיות
10 הסרוק של התובעת).
11
- 12 החל מחודש יולי 2019 החלה התובעת לעבוד שוב בהדרגה במשרה חלקית, באישור רופא
13 תעסוקתי, עד שחזרה לעבודה בהיקף של 12 שעות שבועיות בלבד (ראו סעיף 37 לתצהיר
14 התובעת וכן מכתב המעסיקה שצורף לתצהירה כנספח 3).
15
- 16 4. התובעת העידה כי התשלום עבור עבודתה ניתן לה לפי מספר הטיפולים ולא לפי שעות
17 העבודה, וכי מאז התאונה היא עובדת לאט יותר, מתעייפת מהר יותר ונדרשת להפסקות
18 ממושכות במהלך יום העבודה, באופן המשליך גם כן על שכרה (סעיפים 36 ו-40 לתצהיר
19 התובעת ועמ' 18 ש' 13-20). כן העידה התובעת כי כיום היא מתמקדת בעיקר במתן
20 טיפולים בתום הרפלקסולוגיה, כיוון שניתן לבצעם בישיבה, ופחות בתחום העיסוי,
21 והוסיפה כי גם משום כך שכרה נפגע (ראו סעיפים 38-39 ו-42 לתצהיר התובעת, ועדותה
22 בעמ' 16 ש' 28-32 ובעמ' 17 ש' 16-19).
23
- 24 5. במהלך חקירתה הנגדית של התובעת התברר לראשונה כי מזה כשנתיים עובר לעדותה
25 לפניי היא לומדת באוניברסיטת חיפה דרך הזום שיטת טיפול בילדים הנקראת NLP
26 בהיקף של 3-4 שעות ביום במהלך הימים בהם היא אינה עובדת, כלומר בימים שלישי,
27 רביעי וחמישי (עמ' 17 ש' 19 - עמ' 18 ש' 6).
28
- 29 התובעת לא הצליחה להסביר מדוע, לדבריה, מנהלת העבודה של מתירה לה לעבוד רק
30 במהלך יומיים בשבוע בעוד הרופא התעסוקתי אישר שהיא מסוגלת לעבוד בהיקף של 2/3
31 משרה, אך הבהירה כי גם אם המנהלת הייתה מתירה לה לעבוד שעות נוספות, היא לא
32 הייתה עושה כן (עמ' 18 ש' 10-13). המנהלת לא הובאה להעיד מטעם התובעת על מנת
33 שניתן יהיה לברר עמה נקודה זו.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 54312-10-20 פלונית נ' כלל חברה לביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

- 1
- 2 .6. התובעת העידה על הכאבים המפושטים בכל חלקי גופה מהם היא סובלת מאז התואנה,
3 ואשר בעטיים אובחנה בלוקה בתסמונת הפיברומיאלגיה, וסיפרה כי הכאבים מתעצמים
4 בעקבות פעילות גופנית ולו פשוטה ביותר. כן סיפרה התובעת שלקתה בהתקף חרדה לאחר
5 התאונה, התקף שבעקבותיו עברה צינתור דחוף.
6
7 התובעת הוסיפה וסיפרה על משככי הכאבים החזקים אותם נטלה, מסוג ליריקה, פרקוסט,
8 סימבלטה ועוד, וציינה כי קיבלה בתחילת שנת 2021 רישיון קבוע לצריכת קנאביס בעלות
9 חודשית של כ - 700 - 900 ₪, בנוסף לאגרת רישוי שנתית בעלות של 900 ₪.
10
- 11 .7. לדברי התובעת ובעלה, מאז התאונה מבצע בעלה של התובעת את עיקר מלאכות הבית,
12 תוך שהוא נאלץ להפחית את שעות עבודתו עקב כך (ראו את עדותו של בעלה של התובעת
13 בעמ' 21 ש' 27). לדברי התובעת, ילדיה אינם מסייעים לה כמעט כלל מאחר שהם מתגוררים
14 רחוק (אחת מהילדים אף מתגוררת בחו"ל).
15
- 16 עם זאת, התובעת לא צירפה לראיותיה תלושי שכר של בן זוגה, וממילא לא הוכח לפניי
17 היקף ההפחתה הנטענת בשעות העבודה של בן הזוג (וראו עדותו של בעלה של התובעת בעמ'
18 20 ש' 30 - עמ' 21 ש' 7).
19
- 20 .8. התובעת ובעלה תיארו בעדותם את השפעתה השלילית הקשה של התאונה ותוצאותיה על
21 כל מישורי חייה של התובעת, ובעקיפין - גם של בן זוגה, וסיפרו כיצד הפכה התאונה את
22 התובעת מסבתא פעילה המסייעת רבות בטיפול בנכדיה ומבלה איתם שעות ארוכות
23 ל"סבתא של בית" שאין בידה לסייע בגידולם. כן העידו בני הזוג כי בעקבות התאונה חדלו
24 השניים מלרקוד יחדיו בחוג סלסה, וכי כמעט וחדלו מלטייל יחדיו עם חברים כפי שנהגו
25 בעבר (ראו סעיף 25 לתצהירו של בעלה של התובעת וסעיפים 62-6 לתצהירה של התובעת).
26 התובעת הוסיפה כי מאז התאונה היא אף מתקשה לסייע להוריה המבוגרים כפי שעשתה
27 בעבר.
28
- 29 חוות הדעת הרפואיות בעניינה של התובעת
30
- 31 .9. ד"ר יורם ליטווין, מומחה בית המשפט בתחום האורטופדיה, קבע כי לתובעת נותרה נכות
32 צמיתה בשיעור של 10% בגין אי יציבות קלה מאד בברך ימין והגבלה קלה בתנועות.
33

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 54312-10-20 פלונית נ' כלל חברה לביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

1 בעלי הדין לא ביקשו לחקור את ד"ר ליטווין על חוות דעתו.

2

3 10. פרופ' גבריאל ש. ברויאר, מומחה בית המשפט בתחום הרפואה פנימית והראומטולוגיה,
4 ציין כי התובעת אובחנה ע"י ד"ר אעמר ביום 27.11.19 כלוקה בפיברומיאליגיה, אבחנה
5 שאושרה על ידו בהמשך, והוסיף כי התובעת עברה טיפולים תרופתיים שונים וכי היא
6 מטופלת כעת בקנאביס. לדברי פרופ' ברויאר בחוות דעתו, הוא "מסכים עם ד"ר אעמר
7 שקיימת אבחנה של פיברומיאליגיה בדרגה קלה שהחלה לאחר ובעקבות תאונת הדרכים
8 ביום 3.2.2019".

9

10 פרופ' ברויאר העמיד בחוות דעתו את נכותה הצמיתה של התובעת בגין תסמונת
11 הפיברומיאליגיה על שיעור של 10%.

12

13 11. פרופ' ברויאר נחקר נגדית על חוות דעתו על ידי הנתבעת, במהלכה הופנה פרופ' ברויאר
14 לבעיות רפואיות שונות של התובעת. במסגרת זו נשאל פרופ' ברויאר על התקף לב אותו
15 חוותה התובעת חודש לאחר התאונה, התקף לב שהתובעת עצמה ציינה לפני פסיכולוגית
16 אצלה ביקרה שהיא לא "חזרה לעצמה" לאחריו (ראו נ/2, בטעות נרשם בפרוטוקול נ/3).
17 לכך התייחס פרופ' ברויאר במלים הבאות:

18

19 בעיני הרבה יותר סביר שהכל התחיל מתאונת הדרכים ובמהלך התקף הלב היו
20 תלונות על חרדה שהחלה להתגבש כתוצאה מהתאונה. בעיניי זה הרבה יותר סביר
21 מאשר להניח שמיד לאחר התקף הלב כבר התפתחה חרדה והתחילה התופעה של
22 פיברו, כיוון שיותר סביר שלוקח זמן לפיברו להתגבש זה לא קורה מיד באשפוז...
23 הפיברו בא אחרי תאונת דרכים ולא אחרי התקף לב. אני יכול להפנות אותך
24 לניסיון שאני רואה חמישה עשר חולים כאלה בשנה, יש חולה פיברו בעקבות התקף
25 לב, זה נדיר. זה גם תלוי בעצמת התקף הלב ובמקרה שלנו התקף של התובעת היה
26 קל מאד, התאונה היתה קלה אך אנו יודעים שהפיברו מגיע גם לאחר תאונה קלה".
27 (עמ' 4 ש' 11-22)

28

29 פרופ' ברויאר שלל בחקירתו גם את האפשרות שתסמונת הפיברומיאליגיה אצל התובעת
30 היא תולדה של איבוד הכרה שקדם לתאונה (עמ' 4 ש' 28-29), ועמד על כך שמהחומר
31 הרפואי של התובעת לא עולה תמונה של פיברומיאליגיה מלפני התאונה (עמ' 5 ש' 15).
32 המומחה אף הוסיף כי "זה אירוע חד בדמות תאונה שגרם לזה" (עמ' 5 ש' 12).

33

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 54312-10-20 פלונית נ' כלל חברה לביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

- 1 כן שלל המומחה את האפשרות ולפיה מצב הדחק הנפשי בו הייתה שרויה התובעת עובר
2 לתאונה עקב מחלת נכדה הוביל לתסמונת הפיברומיאלגיה (עמ' 6 ש' 1-2).
- 3
4 המומחה הוסיף כי הכאבים מהם סובלת התובעת כתוצאה משחיקת סחוס שונים במהותם
5 מכאבי תסמונת הפיברומיאלגיה (עמ' 7 ש' 13-14).
- 6
7 המומחה אף שלל את הדמיון הנטען בין כאבים שהם תוצאת לזוי של תרופות מסוג
8 סטטינים שהתובעת נוטלת לבין כאבי הפיברומיאלגיה (עמ' 6 ש' 20; לעניין זה ראו גם את
9 עדות התובעת בעמ' 20 ש' 16-22).
- 10
11 12. פרופ' ברויאר אף דחה את הניסיון לחלץ מפיו ביקורת מקצועית על המלצת הרופא המטפל
12 של התובעת ד"ר אעמר ליטול קנאביס לאחר מיצוי הטיפול התרופתי על ידה, ובכלל זה על
13 המלצתו להגדיל את המינון ל - 40 גרם לחודש, וקבע כי בעיניו המלצה זו אינה חורגת
14 ממתחם הסבירות (עמ' 11 ש' 1-3 ושי' 25-29).
- 15
16 13. מנגד, פרופ' ברויאר עמד בחקירתו על כך שגם לאחר שהוא מביא בחשבון את השינוי שנערך
17 בספר הנכויות של המוסד לביטוח לאומי, ולפיהם הפרעה בינונית בתיפקוד בשל
18 פיברומיאלגיה וסימנים קליניים קלים מזכים ב-20%, אין הוא מוצא לנכון לשנות את
19 שיעור הנכות שקבע בחוות דעתו, תוך שהוסיף כי "אדם שעובד במשרה חלקית בדרך כלל
20 לא יהיה בעל מגבלה יותר (צ"ל 'מקלה') בתיפקוד" (עמ' 13 ש' 12).
- 21
22 14. אני דוחה את השגותיה של הנתבעת בסיכומים מטעמה בכל הנוגע לקביעותיו של פרופ'
23 ברויאר ביחס לנכותה הצמיתה של התובעת כתוצאה מהתאונה: כאמור, המומחה נחקר
24 ארוכות על שלל בעיותיה הרפואיות של התובעת מלפני התאונה ואחריה, ועמד על דעתו
25 שאין בהם כדי לשלול קיומו של קשר סיבתי בין התאונה לבין תסמונת הפיברומיאלגיה.
26 הסבריו של המומחה למסקנתו זו שכנעוני, ולא מצאתי כל עילה להתערב בה.
- 27
28 מנגד, איני מקבלת גם את טענות התובעת ולפיהם היה על המומחה לקבוע בחוות דעתו כי
29 לתובעת נותרה נכות צמיתה בשיעור גבוה יותר, ואף איני שותפה לטענתה של התובעת
30 ולפיה המומחה "חזר בו" מקביעותו בחוות הדעת על גבי דוכן העדים: כעולה מהאמור לעיל,
31 ובניגוד לטענת התובעת, המומחה לא שינה בחקירתו את קביעותו בחוות הדעת, ואף הוסיף
32 כי נכותו של אדם העובד במשרה חלקית (כמו התובעת) בגין תסמונת הפיברומיאלגיה לרוב
33 לא תהיה יותר מ - 10%.

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 54312-10-20 פלונית נ' כלל חברה לביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

- 1
2 15. המומחה בתחום האורטופדיה ד"ר ליטווין הבהיר בתשובה לשאלת הנתבעת כי אין חפיפה
3 בין שתי הנכויות שנקבעו לתובעת (ראו בתשובת התובעת מיום 7.3.22).
4
5 נמצא אפוא כי נכותה הרפואית הצמיתה המשוקללת של התובעת כתוצאה מהתאונה
6 עומדת על שיעור של 19%.
7
8 על רקע כל האמור לעיל אדון להלן בראשי הנזק בגינם על הנתבעת לפצות את התובעת.
9
10 16. כעולה מהאמור מעלה, לאחר שנים ארוכות של עבודה בתחום הקוסמטיקה ערכה התובעת
11 לקראת סוף העשור השישי לחייה הסבה מקצועית למטפלת ברפלקסולוגיה ובעיסוי קליני
12 רפואי. אף על פי כן, לא מצאתי לנכון לקבוע, כטענת התובעת, כי התובעת הייתה צפויה
13 לעבוד אף מעבר לגיל הפרישה, וזאת בהעדר ראיות מיוחדות לכך (והשוו לעניין גיל פרישתו
14 של עורך דין עצמאי כפי שנפסק בע"א 7019/22 הפניקס חברה לביטוח בע"מ נ' פלוני
15 ((9.3.2023)).
16
17 17. עיון בנתוני ההשתכרות של התובעת מלמד כי ממוצע שכרה נטו עובר לתאונה עמד על כ-
18 7,000 ₪, ובשערוך להיום על 7,775 ₪ (ראו תלוש השכר של התובעת לחודש דצמבר 2018
19 המפרט את שכרה המצטבר לשנה זו).
20
21 מאז התאונה ועד היום חלפו כ- 59 חודשים.
22
23 התובעת הציגה אישורי מחלה עד לתחילת חודש יולי 2019, כלומר למשך כחמישה חודשים.
24 במהלך תקופה זו ניצלה התובעת את ימי המחלה שהיו ברשותה.
25
26 לאחר מכן חל שינוי לרעה בשכרה של התובעת, בהיקף שבין 3,000 ל-4,000 ₪ לחודש, אלא
27 שבמהלך שנת 2020 חל משבר הקורונה, והתובעת עצמה העידה כי בתקופה זו "הייתה
28 טיפה פחות עבודה" (עמ' 17 ש' 9). כמו כן, התובעת שהתה בחל"ת במשך שלושה חודשים
29 במהלך שנת 2020 וקיבלה דמי אבטלה (ראו תעודת עובד ציבור מהמל"ל שהוגשה לתיק
30 ביום 1.1.23). יתרה מכך, כעולה מסקירת עדותה של התובעת, לא ניתן לייחס את מלוא
31 הירידה בשכרה של התובעת לאחר התאונה לנכות שנגרמה לה בעקבותיה, שהרי הרופא
32 התעסוקתי קבע כי יש באפשרות לעבוד בהיקף של 2/3 משרה בעוד היא בחרה לעבוד פחות
33 מכך, תוך שהחלה בלימודים לקראת הכשרה מקצועית נוספת במהלך שלושה ימים בשבוע.
34

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 54312-10-20 פלונית נ' כלל חברה לביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

- 1 אני מעמידה אפוא את שיעור הגריעה משכרה של התובעת החל מחמישה חודשים לאחר
2 התאונה על סך של 19%, בדומה לשיעור נכותה הרפואית.
3
4 נמצא אפוא כי בגין אבדן השכר עד כה, כולל ריבית מאמצע התקופה, ובתוספת פנסיה,
5 זכאית התובעת לפיצוי בסך של 124,000 ₪ במעוגל.
6
7 בגין אבדן השכר לעתיד עד גיל 67, כולל פנסיה, זכאית התובעת לפיצוי בסך של 39,000 ₪.
8
9 18. לאור גילה של התובעת, שיעור הפיצוי לו היא זכאית בגין כאב וסבל עומד על סך של 27,000
10 ₪ במעוגל.
11
12 19. לאור ההוצאות הרפואיות להן נדרשה התובעת בגין קנאביס רפואי בהיתר, וכן טיפולי
13 רפואה משלימה ותרופות משככות כאבים, ולאחר שהבאתי בחשבון כי אף שהמומחה פרופי
14 ברויאר לא שלל את המלצת הרופא המטפל לקנאביס, אין בפניי המלצה פוזיטיבית של
15 המומחה להמשך טיפול בקנאביס לתובעת עד סוף תוחלת חייה, כטענתה, אני מעמידה את
16 שיעור הפיצוי לתובעת בגין ראש נזק זה לעבר ולעתיד בסך כולל של 80,000 ₪.
17
18 20. נוכח העזרה הרבה לה נזקקה התובעת במהלך החודשים בהם הייתה מרותקת לביתה
19 סמוך לאחר התאונה, ונוכח העזרה לה עוד תזדקק התובעת ברבות השנים, בעיקר נוכח
20 תסמונת הפיברומיאלגיה ממנה היא סובלת בעקבות התאונה, אני מעמידה את הפיצוי
21 לתובעת בגין ראש הנזק של עזרת הזולת לעבר על סך של 40000 ₪ (מתוכם 15,000 ₪
22 לחמשת החודשים שלאחר התאונה), ולעתיד עד גיל 85 על סך של 80,000 ₪ נוספים, ובסך
23 הכל על סך של 120,000 ₪.
24
25 21. מסכום הפיצוי יש לנכות את תגמולי המל"ל אותם קיבלה התובעת בעקבות התאונה בסך
26 של 22,000 ₪.
27
28 סוף דבר
29
30 22. הנתבעת תשלם אפוא לתובעת סך של 368,000 ₪ בתוספת האגרה כפי ששולמה ובתוספת
31 שכר טרחת עו"ד כדין.
32
33 המזכירות תמציא את פסק הדין לבעלות הדין.
34

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 54312-10-20 פלונית נ' כלל חברה לביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

זכות ערעור כחוק.

1
2
3
4
5
6
7

ניתן היום, ה' טבת תשפ"ד, 17 דצמבר 2023, בהעדר הצדדים.

אורנה סנדלר-איתון, שופטת

8
9